

№25 жалпы орта білім беру мектебі

№25 жалпы орта білім беру мектеп тәжірибесінен өзін-өзі тану арқылы оқушылардың демократиялық мәдениетін қалыптасуы

Баяндамашы:

№ 25 жалпы орта білім беру
мектебінің «Өзін-өзі тану» пәнінің
мұғалімі
Абдулина Айнұр Шаймұратқызы

Павлодар, 2013

ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТТИҢ МАҚСАТЫ

2

Өзін-өзі тану арқылы оқушыларда демократиялық мәдениеттілікті қалыптастыру, оқушылардың дене және адамгершілік-рухани дамудың үйлесімділігіне қол жеткізу, құқықтық бостандық және жалпыадамзаттық құндылықтармен байыту, өз пікірін ашық айта алуы және өз ойын барлық адамдарға дәлелдей алуын қалыптастыру өзара келісімге ұмтылу, жақсылық пен адам сүйгіштікті өзін-өзі жетілдіру және кемелдендіруді іске асыру.

ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТТІҢ ӨЗІН-ӨЗІ ТАҢУ АРҚЫЛЫ НЕГІЗГІ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІ

3

Өзінің өмірлік ұстанымын табу

Адамгершілік нормаларға сәйкес әртүрлі жағдаяттарды дұрыс шешу

Өзіне, адамдарға, қоршаған ортаға демократиялық мәдениетті қалыптастыру

Адамдарға, қоршаған әлемге өз ойын ашық көрсету және барлық адамдармен бір деңгейде болуы

Белсенділік, азаматтылық пен патриоттықты танытып, қоғамға қызмет ету

ҚАЗІРГІ ЗАМАН КЕЛБЕТІНІҢ БАСТЫ КӨРІНІСІНІҢ БІРІ – ЖАС ҰРПАҚ ТӘРБИЕСІ

Ұлттық мектеп тағдыры қай уақытта да, қай ұлттың болсын көзі ашық, көкірегі ояу ұлтжанды азаматтарын толғандырып келген өзекжарды мәселелерінің бірі болып саналады.

«ӨЗІН-ӨЗІ ТАҢУ» ПӘНІНІҢ РӨЛІ

6

Демократиялық мәдениеттің өзін-өзі тану арқылы құрылымдық компоненті

Демократиялық мәдениетке тәрбиелеу ісі тек білім берумен ғана шектелмейді. Баланың сезіміне әсер ету арқылы да оның ішкі жан дүниесі мен дүниетанымын оятуға болады.

Демократиялық мәдениет - адамды сыйлауы және оның бостандығын, құқықтық қадір-қасиетін құрметтеуді, рақымшылдық пен шыншылдық қасиеттерін қалыптастырады.

ҚАЗІРГІ ЗАМАН КЕЛБЕТІНІҢ БАСТЫ КӨРІНІСІНІҢ БІРІ – ЖАС ҰРПАҚ ТӘРБИЕСІ

8

Өзін-өзі тану сабағында мұғалім тәрбиеші педагогикалық дайындығы мен шеберлігі, білімі, эрудициясы, саяси, адами, рухани, эстетикалық бейнесі десек, ал тәрбиеленуші жағынан білім, білік, дағды, өзіне деген сенімі, құзырлығы, өз пікірі болуы, өз ойын ашық айта білуі және оны барлық адамдарға дәлелдей білуі, өзінің шығармашылық қабілетін көрсете алуы, өзін еркін сезінуі, мұғаліммен және басқа оқушылармен бір деңгейде болуы, т.б. әр тұлғаның жекелей сапасын қамтиды.

БІЗДІҢ МЕКТЕПТЕ

9

Тәрбие жұмысының мыңдаған түрі мен қыры бар

“Қуыршақ” театры

«Жасөспірім және
заң» құқықтану клубы

«Мұра» театры

«Жас қыран» әскери-
патриоттық клубы

«Дебат» пікірталас

БІЗДІҢ МЕКТЕПТЕ

Домбыра - ұлы
күйшілердің жан серігі

«Мұрагер»
сабағында...

Әсерлі күй тыңдау сәті

БІЗДІҢ МЕКТЕПТЕ

11

Сабақ кезеңдерінің арасындағы сергіту сәті

«Жас қыран» әскери-патриоттық клубы

БІЗДІҢ МЕКТЕПТЕ

12

Қазаңғаптың «Көкіл» күйінен көрініс қою сәті

БІЗДІҢ МЕКТЕПТЕ

Сөйле, шешен - домбыра

Мақсаты: оқушыларға нотасыз домбыра тартып үйрету арқылы олардың жалпы халық өнеріне деген ынтасын арттыру.

БІЗДІҢ МЕКТЕПТЕ

14

ҰЛТТЫҢ БОЛАШАҒЫ ҰРПАҒЫНДА БОЛСА, ҰРПАҚТЫҢ ТӘРБИЕСІ
ҰСТАЗ ҚОЛЫНДА

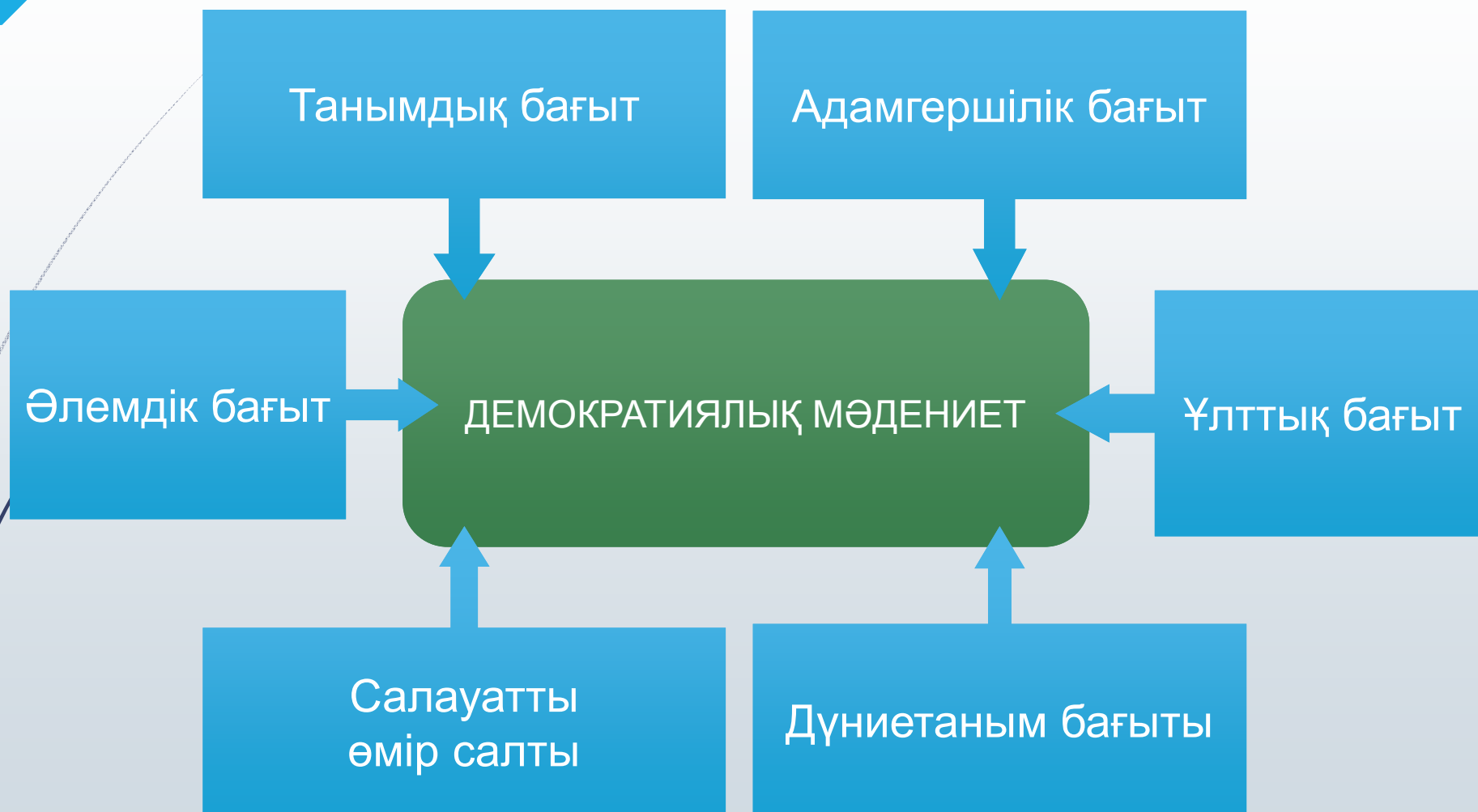
Ал ұстаз мұраты мен мақсаты – жетілген, толыққанды Азамат тәрбиелеу.

Мұғалім балалармен қандай жұмыс істесе де, олардың мінез-құлқы, тәртібі, сана-сезімі, демократиялық мәдениеті қалыптасуына ықпал етеді.

Демократиялық мәдениетке тәрбиелеу рухани құндылықтың қайнар көздері негізінде, оны жеке тұлғаның қабылдауы арқылы жүзеге асады.

ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТТІҢ БАҒЫТТАРЫ

15

ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ ТӘРБИЕ БЕРУ

16

ӨЗІН-ӨЗІ ТАНУ МЕН ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТТІҢ ТАЛАБЫ

Адамгершілік ұғымын кейбір педагог-ғалымдар ізгілік деп қарастырған. Профессор Ғ.М. Кертәева оқушылардың бойында ізгілікті, адамгершілікті қалыптастыруда бірінші міндетте ұстаздың, педагогтың адамгершілік құндылығы негізгі орын алатынын айтады.

БҮГІНГІ КҮННІҢ ҚАЖЕТТІЛІГІ

17

ЖЕКЕ ТҰЛҒАНЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУ

*«Ғибрат алар артыңа із қалдырсаң,
Шын бақыт - осыны ұқ, мәңгі
өлмейсің»*

Шәкәрім Құдайбердіұлы

ӨЗІН-ӨЗІ ТАҢУ МЕН ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТ

18

Қазақстан Республикасының Бірінші Ханымы Сара Алпысқызының өзін-өзі тану рухани-адамгершілік білім жобасы жан-жақты дамыған тұлғаны тәрбиелеуді көздейді

ӨЗІН-ӨЗІ ТАНУ МЕН ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТ

19

Ең бастысы - баланы ой сараптауға үйрету

ӨЗІН-ӨЗІ ТАҢУ МЕН ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТ

Ұрпаққа ақыл-кеңес сөз қалдыр,
Адаспай дұрыс жүрер із қалдыр.

БАЛАНЫҢ ІШКІ ӘЛЕУЕТІН ОЯТУ

Білім басы - әліппе, Істің басы - тәртіпте

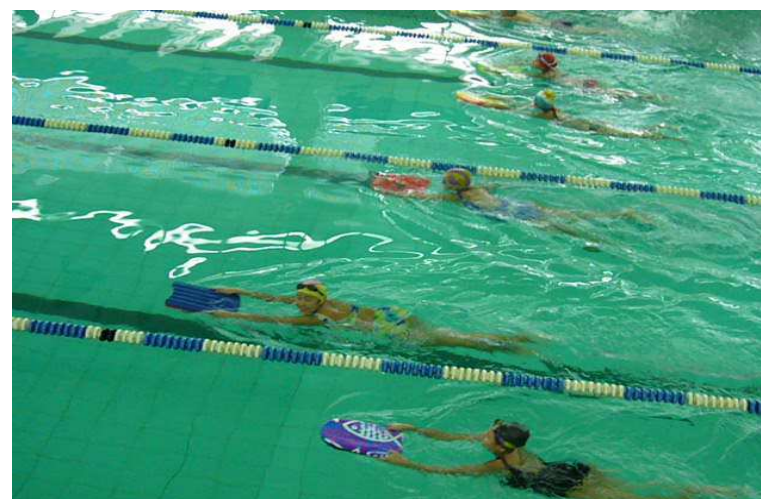
СҰРАНЫСҚА САЙ ӨСКЕЛЕҢ ЖАС ҰРПАҚ

Ас адамның - арқауы

БАЛАНЫҢ ІШКІ ӘЛЕУЕТІН ОЯТУ

ШЫНЫҚСАҢ – ШЫМЫР БОЛАСЫҢ

БАЛАЛАРДЫ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚҚА, ҰЙЫМШЫЛДЫҚҚА ТӘРБИЕЛЕУ

24

Ел әдепті жақсы дәстүрімен,
Балаға жақсы әдет жас күнінен.

ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕ БЕРУ

25

«Өзін-өзі тану» пәні оқушыларды тәрбиелей отырып,
патриоттық сезімін оятады.

ӨЗІН-ӨЗІ ТАНУ МЕН ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ МӘДЕНИЕТТІҢ НӘТИЖЕСІ

Өзін-өзі тану мен
демократиялық мәдениеттің қалыптасу жолы

Адамгершілік рухани құндылықтардың нағыз нәтижесі баланың болашақ өмірінде кездесетін сәттер мен кезеңдерде өз нәтижесін береді деп ойлаймын.

Назарларыңызға рахмет!